

Expert: 300% nárůst energií v ČR, jinde 30%. Lžou. Zde je řešení

- CZ24 News | 27. ledna 2022

ČESKO: V ČR se zvýšily ceny energií o 300 %, v ostatních státech o 30 %, varuje energetický expert Vladimír Štěpán, člen skupiny „Energie není luxusní zboží“. Varuje, že tento stav může být už trvalý a může znamenat zhroucení českého hospodářství. Apeluje na politiky, aby okamžitě přestali vyvážet elektřinu a následně ji kupovat zpátky. Toto není volný trh, ale spekulace, varuje. Současně nabádá k uzavření dodávek s ruským Gazpromem, a to bez prostředníka. „Mainstreamová média včetně ČT dopady energetické krize na ČR bagatelizují a nepodávají objektivní informace,“ varuje Vladimír Štěpán.

V cenách energií se odráží vývoj na trhu energií i veškeré chyby v řízení energetiky. V dobách energetické krize se dopad chyb násobí. Politici i česká média často uvádějí, že energetická krize postihla ČR stejně jako jiné státy. Analýzy však ukazují pravý opak a také to, že si za to můžeme sami. Faktem je, že ČR má o 50 % vyšší ceny elektřiny a plynu než SR, Polsko i Maďarsko. V ČR se zvýšily ceny energií o 300 %, v ostatních státech o 30 %. Důvodů, proč je v ČR nejvyšší nárůst cen energií, je více. Mj. i proto, že dodavatel plynu Innogy prodává plyn odběratelům v ČR dvakrát draž než v SR, odběratel v ČR zaplatí při ročním odběru plynu 1 500 m³ o deset tisíc korun více. Proč je v ČR dvakrát vyšší cena, co na to státní úřady, proč to neví ERÚ a neupozornil na to? Jak budou reagovat?

Foto: Hans Štembera
Popisek: Vladimír Štěpán

Proč je ruský plyn pro Čechy nejdražší?

Plyn se stal klíčovou energií pro střední Evropu pro období minimálně do roku 2040. Na rozdíl od Německa, Itálie, Rakouska, Francie, států V4 a řady dalších nemá ČR uzavřenou dlouhodobou

smlouvu na nákup levného ruského plynu. Odběratelé plynu v ČR proto zaplatí o cca 80 mld. Kč za rok více.

I nejmenší finanční příspěvek velice pomáhá! Děkujeme!

CHCI PŘÍSPĚT

Proč je česká elektřina pro Čechy tak drahá?

V elektřině je pak situace neméně tristní. ČEZ vyváží až 20 TWh elektřiny do zahraničí, elektřina se pak dováží z burz za výrazně vyšší ceny. Toto není volný trh. Spekulace ovládla evropské energetické burzy spíše než tržní principy, a to prostřednictvím emisních povolenek a nelogickým svázáním cen plynu cenami elektřiny. Odběratelé v ČR tak zaplatí o cca 30 mld. Kč za rok navíc. Nyní, kdy navíc po uzavření dalších zdrojů v Německu nemusí být elektřina na burzách k dispozici a její cena se dále výrazně zvýší.

Je nutné informovat veřejnost, že výstavba Dukovan ceny elektřiny v ČR nijak nesníží. Celkem tedy odběratelé ČR zaplatí přes 100 mld. Kč za rok za plyn a elektřinu více než v ostatních státech. ČR bude také podporovat zavření ukrajinského tranzitního systému a jeho převod na dopravu zeleného vodíku? I když kancléřka Merkelová slíbila, že i po zprovoznění Nord Stream 2 bude zachována kapacita tranzitního systému ve výši více než 30 mld. m³ za rok.

Proč se ČR nechová jako západní státy včetně Německa?

Je otázka, proč Německo nedováží americký plyn, ale zdvojnásobí dovoz ruského plynu až na 110 mld. m³ od roku 2022, i když od roku 2026 EU zakazuje nově uvádět do provozu spotřebiče na plyn. Důvodů je více, ruský plyn je několikanásobně levnější než americký, německé firmy na oplátku za dovoz ruského plynu vyvezou německé zboží do Ruska. Německo pak vyveze plynovodem Jamal ruský plyn do Polska a na Ukrajinu a vydělá na tom stamiliardy korun za rok. Nyní chce Německo vyvážet plyn i do ČR na přání českých politiků? Protože v zimě je vysoký odběr plynu a vysoké ceny na burze, Německo odkládá schválení plynovodu Nord Stream 2 až na léto 2022. Schválit jeho provoz ale musí, jinak by skončila strategie Energiewende a kolaps německé energetiky by byl jistý.

Stejně jako pro Německo je i pro ČR zásadní otázkou dosažení co nejnižších nákupních cen plynu. Pokud ČR uzavře dlouhodobý kontrakt na nákup plynu za nízké ceny, bude v ČR levné i teplo, které se z něj vyrábí, sníží se i platba za povolenky o desítky miliard korun za rok. A bude levnější i elektřina. Pokud ne, tak se ČR ocitne v kritické situaci. A bude hrozit i celkové zhroucení ekonomiky, protože při nízké přidané hodnotě je pokles ekonomiky ČR přímo úměrný nárůstu cen energie.

Proč jenom ČR nepřijala s výjimkou sociálních žádná jiná opatření na ochranu odběratelů?

ČR nyní prodělává nejvíce ze všech států EU díky energetické politice státu. Na rozdíl např. od Francie ČR nechá ČEZ vyvážet elektřinu ze svých levných zdrojů do Německa, a odběratelé v ČR budou platit i nadále deformované burzovní ceny. Zde je potřeba upozornit, že Francie snížila ceny

elektriny pro odběratele o 25 %, protože se zvýšily ceny od dodavatele o 30 %. V ČR se zvýšily o 300 %, a stát ve prospěch odběratelů nereaguje. Průmysloví odběratelé již reagují ukončením výroby, řada z nich hlásí, že tak vysoké ceny energií, jako jsou v ČR, udrží již jen několik měsíců, nebo přesunou výrobu do zahraničí. Činnost skončí i velká část poskytovatelů služeb. Tyto subjekty již jen čekají nejdéle do léta, zda stát urychleně přijme účinná opatření, stát ale žádná nepřipravuje.

Důsledky energetické krize na ekonomiku ČR a odběratele mohou být trvalé

Důsledkem energetické krize v ČR je inflace téměř 10 %, dvakrát vyšší než 5% inflace v EU, a tím dochází i k rekordnímu zdražování zboží v ČR, jakož i rekordnímu znehodnocení úspor uložených v bankách. Český tisk situaci komentuje slovy: úroky jako v Rusku, recese na krku. Do energetické chudoby nespadne milion, ale až pět milionů lidí, a velká část energeticky náročného průmyslu a služeb může být zničena. ČR je jediný stát v EU, který řeší energetickou krizi jen sociálními opatřeními, tj. dalším zadlužováním státu. Přitom je krizí postižena nejvíce. Je známo, že zálohy na energie jsou v ČR někdy i vyšší než důchody. Sociální opatření problémy nevyřeší, neřeší příčiny, problém jenom odsouvají a zhoršují dalším zadlužováním státu.

Řešení energetické krize v ČR může být relativně rychlé a levné

Při všech výše uvedených dramatických dopadech na ČR je možné řešení energetické krize pro ČR rychlé a relativně levnější, než by se zdálo, v energetice lze totiž ušetřit 100 až 200 mld. Kč za rok. Základními nástroji jsou výrazné omezení vývozu elektriny státem vlastněné společností ČEZ a uzavření dlouhodobého kontraktu na dovoz plynu s Gazpromem bez prostředníka.

Využít lze např. státní společnost ČPP Transgas a pak levně přeprodávat tento plyn obchodníkům a teplárnám. Je zcela zásadní stabilizovat ceny energií včetně toho, že stát musí koupit podzemní zásobníky plynu od společnosti RWE, a tím zamezit spekulacím obchodníků.

Skupina odborníků sdružená pod názvem Energie není luxusní zboží nabízí pomoc a vyřešení uvedených problémů. Stejně tak jsme schopni nezávisle posoudit kontrakty ČEZ na vývoz elektriny, ČR nemá žádnou legislativní povinnost dodávat elektřinu na burzy, je to jen osobní odpovědnost ČEZ a státu jako vlastníka. Je také nutné založit nezávislou burzu pro obchod s elektřinou a plynem pro státy V4 a omezit deformaci cen energií i jejich dramatického kolísání. Ostatní státy V4 již výše uvedená opatření v principu přijaly.

Pro řešení krize je nutná shoda na politické scéně včetně vztahů s Ruskem po vzoru Německa

Energetická koncepce navrhovaná vládou, mj. instalovat na střechách 100 tisíc solárních elektráren, problém vysokých cen energií a jejího hrozícího nedostatku do roku 2040 nijak neřeší, stejně jako sázka na jadernou energii. Nutné je trvat na vlastním energetickém mixu, a to včetně plynu jako protiváhy k OZE. Plynu je totiž dost, navíc USA zprovozňují další kapacity a jeho cena klesne na třetinu proti cenám z burz. Je ho nutné do roku 2040 využívat stejně, jako přes různé proklamace to budou dělat stále více v Německu. Jako dobrý příklad lze uvést SR, kde využívají jaderné elektrárny, teplárny převedli na plyn, uzavřeli dlouhodobý kontrakt na dovoz plynu s Gazpromem a výrazně snížili spotřebu energie. V SR se tato energetická koncepce diskutovala dva roky, zásadní bylo, že postoj poslanců, vysokých představitelů ministerstev i vedení energetických firem byl jednotný, zásadním cílem se stala ochrana odběratelů a prosperita státu. Tento „pozitivní nacionalismus“, který je patrný i v Polsku a Maďarsku, v ČR chybí. Při projednávání obdobného cíle v ČR zatím chybí podpora politiků včetně urovnání vztahů s Ruskem. V Německu politici uvádějí, že nepovažují Rusko za hrozbu pro Evropu, vyjadřují podporu ruskému plynu a umožňují spolupráci v oblasti plynárenství. Zachovávají si tak mj. i nízké ceny energie. ČR si může vybrat, zda se bude chovat jako Německo a

Rakousko, nebo bude eskalovat napětí ve vztahu k Rusku jako Ukrajina se všemi důsledky.

Další nástroje pro řešení energetické krize v ČR včetně podpory médií

Místo aby se v ČR neustále udělovaly výjimky a dotovalo zvyšování výroby energie a provoz zastaralých uhelných zdrojů, které stejně svůj provoz skončí do roku 2030, je nutné začít masivně stimulovat úspory energie. Zvýšení podílu obnovitelných zdrojů na spotřebě elektřiny lze mnohem rychleji a levněji dosáhnout snížením spotřeby energie, kde existují obrovské rezervy. Pak lze využít i prostředky EU, protože těmito opatřeními lze dosáhnout, nebo se aspoň výrazně přiblížit k cíli snížit emise do roku 2030 o 55 %. Prognóza EU uvádí, že Německo do roku 2030 odstaví špinavé zdroje, nedokážou to ale Polsko, ČR a Bulharsko, které zaplatí 95 % plateb za povolenky celé EU. Podpory je proto nutné směřovat i do zvýšení účinnosti výroby energie, podporu je potřeba okamžitě poskytnout i podnikům. Jejich náklady se zvýšily o stovky procent a v průběhu roku 2022 se budou dále zvyšovat. Spotřebu energie lze snížit v ČR o desítky procent, ČR patří mezi pět států s nejvyšší spotřebou energie na jednotku HDP. Výmluva, že je ČR průmyslový stát, neobstojí.

Mainstreamová média včetně ČT dopady energetické krize na ČR bagatelizují a nepodávají objektivní informace. Upozorňují na ně nezávislá média, kdy výše uvedenou analýzu provedla skupina odborníků Energie není luxusní zboží. V jiných státech EU jsou již přijaty desítky konkrétních opatření. Je nutné, aby se změnil postoj médií, diskutovaly se zásadní problémy energetiky, a otevřeně.

Vladimír Štěpán

Člen skupiny Energie není luxusní zboží

[ZDROJ](#)